

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Kansalaisaloite Kesäaika pysyväksi ajaksi (KAA 12/2019)

Eduskuntaan on tullut käsiteltäväksi kansalaisaloite siirtymiseksi pysyvästi kesäaikaan. Aloitteessa perustellaan kellojen pysyvää siirtoa nykyiseen kesäaikaan, eli tunti eteenpäin, liikunnan määrän lisääntymisellä sekä liikenneturvallisuuden parantumisella.

Kellojen siirtelystä luopuminen

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on tukenut valtioneuvoston kesäajasta luopumista koskevassa kirjelmässä U 92/2018 esitettyä kantaa, jonka mukaan vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luovutaan yhdenmukaisesti Euroopan unionissa.

Valtioneuvoston mukaan useat jäsenvaltiot ovat pitäneet silloin ehdotettua aikataulua liian kunnianhimoisena kansallisen kannanmuodostuksen ja täytäntöönpanon kannalta. Moni jäsenvaltio on tuonut esille, että eteneminen komission ehdottamassa aikataulussa edellyttäisi direktiiviehdotuksen nopeaa käsittelyä neuvostossa ja parlamentissa, mutta kansallisen kannan muodostaminen ehdotuksen käsittelyn edellyttämässä nopeassa aikataulussa on haasteellista. EK jakaa tämän huolen.

Euroopan unionin parlamentti on maaliskuussa 2019 hyväksynyt komission esityksen vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta. Komission esityksessä siirroista olisi luovuttu vuoden 2019 aikana. Parlamentti hyväksyi esityksen muutettuna siten, että siirroista tultaisiin luopumaan vuoden 2021 aikana.

Päätöksen mukaan jäsenvaltiot eivät enää huhtikuun 2021 jälkeen tekisi normaaliaikaansa tai -aikoihinsa muutoksia, jotka ovat sidoksissa vuodenaikoihin. Tämän jälkeen jäsenvaltiot voisivat valintansa mukaan tehdä vielä yhden muutoksen normaaliaikaansa tai -aikoihinsa loka-kuussa 2021. Jäsenvaltioiden olisi viimeistään 1. huhtikuuta 2020 ilmoitettava, aikovatko ne ottaa pysyvästi käyttöön normaaliajan vai nykyisen kesäajan tai soveltavatko ne jotain muuta aikaa.

Parlamentti ei ole aloittanut neuvotteluja esityksen lopullisesta hyväksymisestä EU:n komission ja Neuvoston kanssa. Asian käsittely on siis kesken.

EU:n yhteinen aika

On toivottavaa, että valtaosa EU:n jäsenvaltioista säilyttäisi yhteisen aikansa. Suomen on syytä tukea tätä, vaikka emme itse valitsisi samaa aikavyöhykettä.

Aikavyöhykkeiden sirpaloituminen Euroopassa aiheuttaisi nykytilaan verrattuna enemmän epävarmuutta. Laajat yhteiset käytännöt ovat parempi valinta. Kansainvälisen liikenteen aikataulujen uudelleen järjestäminen ja erityisesti lentoaikatauluista sopiminen on haasteellinen tehtäväksi suunnitellussa ajassa.

Kansallisten kantojen muodostamisen lisäksi on siksi Euroopan tasolla varattava riittävästi aikaa niiden yhteensovittamiselle. Tällaista työtä ei käsittääksemme ole aloitettu.

Suomen aika

Suomalaiset ihmiset ja yritykset ovat tottuneet toimimaan tunnin aikaerolla muihin Pohjoismaihin ja Keski-Eurooppaan. Elinkeinoelämällä ei ole ollut voimakasta tarvetta ottaa kantaa normaali- tai kesäajan paremmuuteen, kun aikaero muuhun Eurooppaan on pysynyt samana. Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa on kiinnittänyt huomiota kesäajan tuoman pidemmän valoisan ilta-ajan hyötyihin erityisesti alkusyksystä.

Suomen elinkeinoelämälle yhteys tärkeimpiin kauppakumppaneihimme ja Euroopan unioniin on ollut tärkeintä. Elinkeinoelämä onkin aiemmin esittänyt sen selvittämistä, tulisiko Suomen siirtyä samaan aikaan Keski-Euroopan kanssa, eli siirtää kelloja tunti taaksepäin. Pysyvä kesäajan käyttö ja aikaeron kasvattaminen kahteen tuntiin sen sijaan etäännyttäisi meitä Euroopasta.

Suomen ei ole tarpeen vielä sitovasti ratkaista kysymystä, minkä aikavyöhykkeen se valitsee. Ennen päätöksentekoa on osallistuttava jäsenvaltioiden väliseen keskusteluun EU:n tulevasta vallitsevasta ajasta.

Tuleeko EU:n vallitsevaksi ajaksi sen nykyinen normaaliaika (GMT+1) vai heidän kesäaikansa (GMT+2), jää nähtäväksi. Mikäli EU:ssa vallitsevaksi ajaksi tulee GMT+1, on Suomenkin syytä säilyttää nykyinen normaaliaikamme (GMT+2). Tämä tarkoittaa käytännössä nykytilan jatkumista.

Mikäli muut EU-valtiot ottavat käyttöön nykyisen kesäaikansa, Suomessa on kaksi melko hyvää vaihtoehtoa: ottaa käyttöön sama aika muun EU:n kanssa tai säilyttää nykyinen tunnin aikaero.